

37 00 37 00 eller debatt@agderposten.no

Kunstnerisk Ibsen-festival

Det store Ibsenåret går sin gang – og i dag starter en av de kunstnerisk sett mest sentrale begivenhetene ved markeringen av at det er 100 år siden vår store dramatiker døde, nemlig Ibsenfestivalen 2006 arrangert av og på Nationalteatret. Her kan publikum velge blant 30 ulike teateroppsetninger fra 15 forskjellige land! I tillegg vil Ibsenfestivalen 2006 by på arrangementer som utstillinger, seminarer, opplesninger, installasjoner og performance.

Alt består selvfølgelig av Henrik Ibsens egne verker eller verker direkte inspirert av den store dramatikerens som feires ett år til ende. På selve åp-

Skuespiller Sven Nordin fremfører Terje Vigen på Hesnesøyene under årets Ibseniana.

ningen i kveld vil teatersjef Eirik Stubø på Nationalteatret bekranse statuen av Henrik Ibsen på Johanne Dybwads plass. Statsminister Jens Stoltenberg foretar den offisielle åpningen av festivalen på Nationalteatrets Hovedscene like etterpå. Festivalen avsluttes først den 16. september.

Som lanseringen av «Henrik Ibsens skrifter» var det vitenskapelige høydepunktet under Ibsenåret, later dette til å bli høydepunktet etter kunstneriske kriterier.

I mellomtiden har Skien og Grimstad fått sitt – Grimstad med arrangementene som toppet seg med Brand-forestillingen i Fjæreheia i juli og årets «Ibseniana» i forrige måned, men også med utvidelsen av Ibsenmuseet som publikum vil få glede av i mange år fremover. Er kunstneren stor nok, vil det rampelys som faller på ham mange år etter hans død også kunne deles av flere. Slik sett bør det glede både Skien og Grimstad at Oslo og Nationalteatret klarer å lage en teaterfestival Norge aldri har sett maken til.

Når det er sagt, skal vi faktisk også glede oss over at den nasjonale litteraturinteressen ikke blir enøyet – selv i et Ibsenår. Denne uken kan vi glede oss med Gabriel Scott-selskapet, som arrangerer Scottdagene, og innleder årets arrangementer med et foredrag i Arendal av HiA's førsteamanuensis Svein Slettan om Scotts bok «Fant». Det blir også gjensyn med filmen, laget av Henrik Ibsens barnebarn, regissøren Tancred Ibsen.

Så man nesten kan si at ringen blir sluttet.

Likemenn

Lagmannsrettens administrator, Daniel Lunde, formante de 12 jurymedlemmene om ikke å duppe av etter at de tiltalte hadde gitt sine svar på skyldspørsmålet i Nokas-saken i Stavanger i går. Bare fire svarer nå nei på spørsmålet om straffskyld.

Da juryen ble presentert, ble så mange som seks av de tolv utvalgte skutt ut av forsvarerne. Selv i Stavanger er det åpenbart vanskelig å finne likemenn som ikke har skrevet leserinnlegg om straffeutmålingen i tingretten, ikke er kolleger av Nokas-ansatte eller som ikke har en fetter i Stavanger-politiet.

Kanalene må ikke glemmes. De er av stor historisk verdi. En gjenåpning av kanalen vil forskjønne sentrum og bli et verdig minne om Arendals unike opprinnelse og identitet.

Ikke kanaler, men kanal

SYNSPUNKT

Erik Torkildsen
Arendal

Da Arendal ble grunnlagt, ble den som kjent tuftet på de holmer og skjær som lå spredt i den store bukten i le av fjellknausene som omgav den – med Tyholmen som det mest markante minne om disse, i dag. Og skjermet av de store utenforliggende Tromøy og Hisøy. Et ideelt sted, kanskje, med henblikk på vær og vind, men mindre praktisk med tanke på byutvikling.

Det siste var kanskje mindre vesentlig den gang. Det gryende bysamfunn var lite og de tenkte dimensjoner små. Veier gav seg ikke naturlig der mellom holmene. Små broer bandt disse sammen, der dette var mulig. Forøvrig sørget småbåtene for den nødvendige kommunikasjon.

Etter hvert utvidet man holmenes arealer ved stensetting og utfylling. Sundene ble til kanaler – og disse igjen til at Arendal ble assosiert med Venedig. Sannsynligvis et enestående kanalsystem i norsk byutviklings historie. Dagens sentrumsgater er de gjenfylte kanaler. Intet minner oss i dag om den tids Arendal – bortsett fra Pollen. Selv den har det hevet seg røster for å fylle igjen! På den annen side er det neppe noen som ønsker seg Arendal fra den gang, tilbake.

Likevel skal ikke kanalene glemmes. De er av stor historisk verdi. En gjenåpning av kanalen mellom Pollen og Kittelsbukt, slik den er planlagt, vil forskjønne sentrum og bli et verdig minne om Arendals unike opprinnelse og identitet.

Arendal er ikke lenger en hvit Sørlandsby. Den er blitt en mini-storby hvor sentrum preges av betongbebyggelse. Med Tyholmen som et vesentlig unntak. Takket være få, men fremsynte personer. I mars 2005 fikk byen sitt etterlengtede kulturhus. Publikumstilstrømmingen

har understreket behovet og suksessen. På ny takket være en gruppe driftige ildsjeler som så mulighetene og satsset på dem.

Senere på fjoråret ble første byggetrinn av det nye Arena-komplekset ferdigstilt og åpnet for et nysgjerrig og kjøpelystent publikum, og har sikkert også bidradd til å samle handleglade mennesker i byens midte. Det er

Kanalselskapets sentrumsmodell viser Pollen i forgrunnen, og kanalen som binder Pollen sammen med Kittelsbukt.

imidlertid et uomtvistelig faktum at disse byggene ruver kompakt og dominerende i forhold til omgivelsene. Byens myke trehusprofil forsvinner mer og mer i skyggen av disse og andre murbygg. Og i sentrum er det ingen parkanlegg som kan skape miljømotvekt til denne betong- og asfalt dominans. Riktignok forsøker bygartneren og hans folk på en utmerket måte å pynte og myke opp dette bilde.

Tenk hva disse virkelig kunne få til om de hadde et parkanlegg å pynte bykjernen med! Kanalselskapet arbeider entusiastisk og nøkternt med sitt kanalprosjekt for å få dette til, og dermed tilføre byen et vesentlig trivselselement.

Motstandere av kanalen er på ny flittig dukket opp i avisspaltene. Deres innlegg er stort sett preget av pessimisme og engstelse for det ukjente – det ikke garantert sikre. Man kan spørre: Hvilken garanti for suksess hadde de som planla og fikk bygget Kulturhuset? Ingen. Man kunne håpe, man måtte tro på sine kalkyler – men man måtte også våge! Fortsatt er de vanligste motforestillingene at Arendals sentrum er for trangt for både kanal og trafikk, det er andre behov som må prioriteres osv. Kanalen vil bli en stinkende sump! Men man unnlater å nevne at i den gamle kanalen munnet mange av byens kloakker ut og kvittet seg med sitt innhold der. Det sier vel sitt! For øvrig har Kanalselskapet på en overbevisende måte imøtegått kanal-motstandernes argumenter gjennom sin planlegging og beregninger – som også omfatter tekniske og økonomiske sikkerhetsgrenser som så vidt man forstår vil være av vesentlig betydning for kanalprosjektet igangsettes og gjennomføres.

Arendal er en trivelig by – også uten kanal. Men med den gjen-

åpnede kanal med innramming av blomster og grøntanlegg, må simpelthen byen bli ytterligere trivelig og attraktiv. Og sentrum like tilgjengelig. Kanalplassen vil fortsatt ligge der og innby til aktiviteter. Sam Eydes plass likeså – den har allerede etablert seg som byens møtested, ved siden av Pollen. Bare med den forskjell at den mangler noe vesentlig: vann! Når det i et avsinlegg for få dager siden, fremkom forslag om strandpromenade som alternativ til kanalen, har vel noen misforstått poenget. Dessuten kan man jo allerede i dag prominere så mye man vil langs sjøkanten!

Ifølge referat fra bystyret om bl.a. miljøtiltak i Vestregate, uttaler Marianne S. Lyngvi (V) at man bare «snakker om broyting, bussjåfører, spill og vei-bredde, mens ingen snakker om det saken gjelder: Å gjøre det triveligere». (Agderposten 25/8 d.å.). Jeg oppfatter hennes uttalelse som at funksjonalitet og trivsel bør, må og kan kombineres i Vestregate/Blødekjær. Det samme gjelder selvfølgelig for resten av Arendals sentrum.

Det er et uttalt mål å gjøre sentrumskjernen så bilfri som mulig. Både av plass- og trivselshensyn. Som en naturlig og riktig utvikling planlegges og bygges parkeringshaller i fjell, nær sentrum. Bilene «for-svinner» og man har sentrum for seg selv! Rom for nødvendig biltrafikk er lagt inn i kanalplanen. Men betongkolosene med sine ruvende, kantede og skarpe profiler forblir. Hvor blir det av det myke sentrumsmiljøet som vi – og tilreisende – ønsker å oppholde oss i utover akkurat den tid det tar å gjøre våre innkjøp? Med kanalparken vil Arendal få en «vakker blomst i knappullet».